

Nr S.98.0010.F.-

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN TE ESNEUX,

Mr. Philippe Gérard, advocaat bij het Hof van Cassatie,

tegen

G. B.,

Mr. François T'Kint, advocaat bij het Hof van Cassatie.

HET HOF,

Gehoord het verslag van raadsheer Parmentier en op de conclusie van eerste advocaat-generaal Leclercq ;

Gelet op het bestreden arrest, op 24 oktober 1997 gewezen door het Arbeidshof te Luik ;

Over het middel : *schending* van de artikelen 1 en 57, §§ 1 en 2, van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het artikel 57, § 2, zoals het van toepassing was voor de wijziging ervan bij de wet van 15 juli 1996,

doordat het arrest, na erop te hebben gewezen, enerzijds, dat eiser "zegt sedert januari 1996 niets meer (van verweerder) vernomen te hebben en derhalve geen hulp te hebben kunnen bieden voor de repatriëring" en, anderzijds, dat "de raadsman (van verweerder), zonder op dat punt te worden tegengesproken, aanvoert dat hij herhaaldelijk de Yoegoslavische autoriteiten om de bevestiging heeft gevraagd van hun weigering om een reisdocument of een pas af te geven nodig voor de terugkeer naar zijn land en dat de ambassade niet schriftelijk heeft geantwoord", dat "hem evenwel telefonisch werd bevestigd dat de Yoegoslavische au-

toriteiten de afgifte van elk voor de repatriëring noodzakelijk document weigerden", dat "zulks wordt bevestigd door een brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan de procureur-generaal te Brussel" en dat "onder andere de O.C.M.W.'s en de algemene directie van de Dienst voor vreemdelingen eveneens heel goed weten dat het voor een Yoegoslaaf uit Kosovo, die van etnisch Albanese afkomst is, niet gemakkelijk is naar zijn land te kunnen terugkeren", het hoger beroep van verweerder gegrond verklaart, het bestreden vonnis wijzigt en eiser veroordeelt "om (aan verweerder), bij wijze van maatschappelijke dienstverlening, een bedrag, gelijk aan het bestaansminimum voor alleenstaanden, te betalen met ingang (...) van 1 februari 1996, en zulks zolang (verweerder) niet kan beschikken over de stukken die het hem mogelijk moeten maken naar zijn land terug te keren", op grond dat "het (arbeids)hof het (...) voldoende bewezen acht dat (verweerder) vooralsnog geen stuk kan krijgen dat zijn repatriëring mogelijk maakt", dat "de omstandigheid dat een kandidaat-politieke vluchteling die een definitief bevel om het grondgebied te verlaten heeft ontvangen in beginsel niet in aanmerking komt voor maatschappelijke dienstverlening niets verandert aan het feit dat (verweerder) in de huidige stand van zaken niet de mogelijkheid heeft om naar zijn land terug te keren en dat de Belgische Staat hem maar moeilijk gedwongen kan repatriëren", dat "er dus sprake is van overmacht waardoor (verweerder) verhinderd is naar zijn land terug te keren", dat "de wetgever met de afschaffing van het recht op maatschappelijke dienstverlening voor de vreemdelingen zonder geldige verblijfsvergunning de vreemdelingen op het oog had die niet naar hun land wilden terugkeren", dat "hij die dienstverlening nooit heeft willen ontzeggen aan de vreemdelingen die hun land niet in mogen", dat "zulks de reden is waarom het recht op dienstverlening, na de ontvangst van het definitief bevel om het grondgebied te verlaten, enige tijd kan worden verlengd teneinde de vreem-

deling, met de hulp van het O.C.M.W., in staat te stellen zijn terugkeer voor te bereiden", dat "die verlenging te dezen geen uitkomst biedt en dat de gehele regeling, die vervat is in de artikelen 57 en volgende van de wet van 8 juli 1976, niet langer aan de huidige toestand beantwoordt en dus te dezen niet kan worden toegepast" en dat "het (arbeids)hof zich wegens die overmacht genoodzaakt ziet terug een beroep te doen op het algemeen beginsel uit artikel 1 van voormelde wet, namelijk dat elke persoon recht heeft op maatschappelijke dienstverlening die hem in de mogelijkheid moet stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid en dat het de taak van de O.C.M.W.'s is voor die dienstverlening in te staan",

terwijl de maatschappelijke dienstverlening die, volgens artikel 1 van de wet van 8 juli 1976 "tot doel heeft eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid" en die de openbare centra voor maatschappelijk welzijn "tot opdracht hebben te verzekeren" die is welke wordt omschreven in artikel 57, § 1, van genoemde wet naar luid waarvan het centrum "niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp verzekert", die "van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard kan zijn"; artikel 57, §2, van de wet, in afwijking van de in de artikelen 1 en 57, § 1, vervatte regel bepaalt dat "het centrum slechts de strikt noodzakelijke dienstverlening verleent om het verlaten van het grondgebied mogelijk te maken" voor de vreemdeling die zich in één van de in die bepaling bedoelde gevallen bevindt en die een definitief bevel om het grondgebied te verlaten gekregen heeft; genoemd artikel bovendien bepaalt dat aan die dienstverlening een einde wordt gemaakt "vanaf de datum van de uitvoering van het bevel om het grondgebied te verlaten, en ten laatste, vanaf de datum van het verstrijken van de termijn van het definitieve bevel om het grondgebied te verlaten", maar dat van die regel wordt afgeweken, enerzijds, "gedurende de

strikt noodzakelijke termijn, om de betrokkene in staat te stellen het grondgebied effectief te verlaten, met dien verstande dat die termijn in geen geval een maand (mag) overschrijden" en, anderzijds, zonder beperking in de tijd"ingeval van dringende medische hulp"; uit die bepaling volgt : 1) dat de vreemdeling die een definitief bevel om het grondgebied te verlaten gekregen heeft geen recht meer heeft op de in de artikelen 1 en 57, § 1, van de wet bepaalde maatschappelijke dienstverlening ; 2) dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan die vreemdeling alleen nog "de strikt noodzakelijke dienstverlening moet verzekeren om het verlaten van het land mogelijk te maken" ; 3) dat die wettelijke verplichting van het centrum in beginsel ophoudt "ten laatste vanaf de datum van het verstrijken van de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten" ; 4) dat het centrum in het geval dat de vreemdeling, bij het verstrijken van die termijn, het grondgebied niet effectief verlaten heeft, gehouden blijft om hem, enerzijds, gedurende een termijn die in geen geval een maand mag overschrijden, de in artikel 57, § 2, bedoelde maatschappelijke dienstverlening te verzekeren en om hem, anderzijds, de dringende medische hulp te verstrekken ; de omstandigheid dat de vreemdeling die een definitief bevel heeft gekregen om het grondgebied te verlaten ten gevolge van overmacht verhinderd is naar zijn land terug te keren niet tot gevolg heeft dat het centrum verplicht is hem de in de artikelen 1 en 57, § 1, van de wet bedoelde maatschappelijke dienstverlening te verstrekken, maar alleen dat het centrum hem nog gedurende een maand de dienstverlening moet verzekeren of blijven verzekeren die strikt noodzakelijk is om die vreemdeling in staat te stellen het land te verlaten en hem in ieder geval de dringende medische hulp moet verstrekken; het arrest bijgevolg de beslissing waarbij eiser veroordeeld wordt "om (aan verweerder) bij wijze van maatschappelijke dienstverlening een bedrag, gelijk aan het bestaansminimum voor alleenstaanden, te betalen met ingang (...)

van 1 februari 1996 en zulks, zolang (verweerder) niet kan beschikken over de stukken die het hem mogelijk moeten maken naar zijn land terug te keren" niet naar recht verantwoordt door de vaststelling dat verweerder wegens overmacht verhinderd is naar zijn land teug te keren :

Overwegende dat uit het arrest blijkt dat verweerder een definitief bevel om het grondgebied te verlaten gekregen heeft maar dat hij het land onmogelijk kan verlaten omdat de autoriteiten van zijn land van herkomst weigeren de voor zijn repatriëring noodzakelijke stukken af te geven ;

Overwegende dat naar luid van artikel 1, eerste lid, van de wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van 8 juli 1976 "elke persoon recht heeft op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid" ;

Dat, krachtens artikel 57, § 2, derde en vierde lid, van die wet, zoals het van toepassing was voor de wijziging ervan bij de wet van 15 juli 1996, aan de maatschappelijke dienstverlening die wordt verstrekt aan een vreemdeling aan wie een definitief bevel om het grondgebied te verlaten is betekend, een einde wordt gemaakt vanaf de datum van de uitvoering van het bevel om het grondgebied te verlaten, en ten laatste, vanaf de datum van het verstrijken van de termijn van het definitieve bevel om het grondgebied te verlaten, maar dat van die regel wordt afgeweken, gedurende de strikt noodzakelijke termijn, om de betrokkene in staat te stellen het grondgebied effectief te verlaten, welke termijn in geen geval een maand mag overschrijden ;

Overwegende dat uit de opzet van de wet blijkt dat die beperking uitsluitend geldt voor de vreemdelingen die weigeren gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, maar niet voor hen die om redenen, onafhankelijk van hun wil,

verhinderd zijn naar hun land van herkomst terug te keren; dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van laatstgenoemden gehouden blijft tot maatschappelijke dienstverlening tot het ogenblik waarop zij in staat zijn het grondgebied effectief te verlaten ;

Dat het middel faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiser in de kosten.

Aldus door het Hof van Cassatie, derde kamer, te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien december tweeduizend uitgesproken, alwaar aanwezig zijn eerste voorzitter Marchal, afdelingsvoorzitter Verheyden, de raadsheren Parmentier, Matray, Velu, eerste advocaat-generaal Leclercq, griffier Bierlaire.

Vertaling opgemaakt onder toezicht van afdelingsvoorzitter Boes en overgeschreven met assistentie van adjunct-griffier De Prins.

De adjunct-griffier,

de afdelingsvoorzitter,